

Facitliste til før- og eftertest

Læringsmål 1

Du skal kunne fortælle om den store Jellingsten og monumentområdet

Hvad mener Svend, at den store Jellingsten fortæller om Harald Blåtand?	<p><i>Sæt kryds ved de 5 rigtige svar:</i></p> <p>At han havde god kontakt til de nordiske guder. At han gjorde danerne hedenske. At han var prins. X At han var konge. X At han gjorde danerne kristne. X At han havde stor magt. X At han var en dygtig kriger. X At han var klog.</p>
Hvem fik den store Jellingsten til Jelling?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>X Haralds hird har transporteret den til Jelling. Biskoppen fik den til Jelling. Haralds kone har fået den transporteret til Jelling. Et flyttefirma kom med stenen.</p>
Hvad består monumentområdet af foruden den store Jellingsten?	<p><i>Sæt kryds ved de 7 rigtige svar:</i></p> <p>En hule. X Et palisadehegn. En kirke af mursten. X En kirke af træ. X En høj mod nord. En høj mod øst. X En høj mod syd. Gamle huse. X Trelleborghuse. Et skib af træ. X En skibssætning af sten. X En mindre runesten for Thyra</p>

Læringsmål 2

Du skal kunne fortælle hvordan Danmark blev regeret i vikingetiden.

Hvad betyder magt?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>X Magt betyder, at man bestemmer, hvad der skal ske. Magt betyder, at alle beslutninger tages i fællesskab. Magt betyder, at man ikke kan bestemme noget.</p>
Hvordan bliver man konge?	<p><i>Sæt kryds ved de 3 rigtige svar:</i></p> <p>X Høvdingene vælger, hvem der skal være konge. Bønderne vælger, hvem der skal være konge. Man trækker lod mellem de rigeste i landet. X Man skal være født i en rig og stærk familie. X Faren, må gerne have været konge. Man skal trække et sværd op af en sten.</p>
Hvad er en høvding?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>Et redskab til at samle hø. En gammeldags høvl. X En der leder et mindre område af landet. En særlig høstvogn.</p>
Hvilke opgaver har en høvding?	<p><i>Sæt kryds ved de 4 rigtige svar:</i></p> <p>At sørge for, der bliver holdt en god fest. X At holde ro og orden i sit område. X At bestemme, hvem der skal straffes. At tænde bålet i landsbyen. X At bestemme, hvem man handler med. X At bestemme over områdets landbrug. At fange aftensmaden til alle i landsbyen.</p>
Hvordan bliver man høvding?	<p><i>Sæt kryds ved de 3 rigtige svar:</i></p> <p>Ved at være den flotteste i området. X Ved at kende sit område og sit folk godt. X Ved at være den rigeste i området. Ved at være den hurtigste i området. X Ved at have meget stor magt og sin egen hær.</p>

Læringsmål 3

Du skal kunne fortælle, hvor og hvordan man har rejst i vikingetiden.

Hvordan rejste vikingerne rundt på land?	<p><i>Sæt kryds ved de 3 rigtige svar:</i></p> <p>De tog toget. X De gik. De tog bilen. X De kørte i hestevogn. X De red på heste. De cyklede.</p>
Hvad hedder den mest brugte vej?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>Landevejen eller Grusvejen. X Hærvejen eller Oksevejen. Dyrevejen eller Krigsvejen Hestevejen eller Vognvejen.</p>
Hvad gjorde man, når man skulle over vand?	<p><i>Sæt kryds ved de 3 rigtige svar:</i></p> <p>X Man brugte vadesteder. X Man byggede broer. Man brugte en tovbane. X Man sejlede over. Man fløj over.</p>
Hvordan rejste vikingerne rundt på havet?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>De sejlede i flettede både af reb. De sejlede i hestevogne, hvor hjulene var taget af. X De sejlede i træskibe. De sejlede i skibe lavet af tørret grisehud.</p>
Hvor lå vikingernes skibe?	<p><i>Sæt kryds ved de 3 rigtige svar:</i></p> <p>X Ved brinken. Ved højene. Ved Hærvejen. X Ved en anløbsbro. X Ved stranden. Ved Vejen.</p>

Læringsmål 4

Du skal kunne fortælle, hvor Harald regerede, og hvem han regerede over.

Hvilket folk omtales på den store Jellingsten?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>Romerne omtales på stenen. X Danerne omtales på stenen. Sveerne omtales på stenen. Nordmændene omtales på stenen.</p>
Hvilke områder regerede kong Harald Blåtand over?	<p><i>Sæt kryds ved de 7 rigtige svar:</i></p> <p>X Jylland. X Fyn. X Sjælland. Bornholm. Finland. X Skåne. X Halland. Grønland. Island X Sydnorge. X Sydslesvig.</p>
Hvordan var vikingetidens samfund opdelt?	<p><i>Sæt kryds ved de 3 mest betydningsfulde i vikingesamfundet:</i></p> <p>X Høvdinge og stormænd Bønder og jordarbejdere. Handelsfolk. X Hirdmænd. Trælle. Krigere. X Kongen. Håndværkere.</p>
Hvad er en hird?	<p><i>Sæt kryds ved de 2 rigtige svar:</i></p> <p>Et særlig kongeligt dyr. Præster fra den gamle Asatro. X Kongens personlige krigerfølge. X Dygtige krigere, der havde lovet at være tro og tjene kongen.</p>

Læringsmål 5

Du skal kunne forklare, hvordan det har været at være konge i vikingetiden

Hvem hjalp Harald til at bevare magten?	<p><i>Sæt kryds ved de 3 rigtige svar:</i></p> <p>Gorm den Gamle. X Hirden. X Høvdinge. Asmund. X Hæren. Svend Tveskæg.</p>
Hvem skulle Harald holde sig gode venner med?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>Sin konge. X Den tyske kejser. Den kinesiske kejser. Præsidenten</p>
Hvorfor var det vigtigt for kongen og hans mænd at komme rundt i hele landet?	<p><i>Skriv det rigtige svar:</i></p> <p>For at lære landets dialekter at kende. For at deltage i maskeballer med adlen. For at hente guld med hjem til slottet. X For at der ikke skulle blive oprør mod kongen.</p>
Hvilke vigtige opgaver havde kongen?	<p><i>Sæt kryds ved de 2 rigtige svar:</i></p> <p>At få folk gift. X At beskytte sit folk og forsvarer sit land. At få sine folk til at holde op med at ville gå i krig. X At opkræve skatter. At uddele penge til de fattige.</p>
Hvordan kunne kongen beskytte sit land?	<p><i>Sæt kryds ved de 2 rigtige svar:</i></p> <p>X Ved at have hirdmænd rundt om i landet. Ved at bygge et hegn rundt om hele Danmark. X Ved at bygge ringborge. Ved at opstille kanoner langs grænsen.</p>
Hvordan kunne kongen beskytte de vigtige handelsbyer?	<p><i>Sæt kryds ved de 2 rigtige svar:</i></p> <p>X Med volde og grøfter. Med skatter. Med labyrinter. X Med spærringer under vand-overfladen. Med kanoner.</p>
Hvordan kunne kongen kontrollere, hvem der sejlede i havet omkring Danmark?	<p><i>Skriv det rigtige svar:</i></p> <p>Ved at se deres pas, når de skulle over grænsen. X Ved hjælp af udkigsposter og hurtige krigsskibe. Ved at tjekke deres søfartsrapporter. Ved at undersøge skibenes saltvandsaflejringer.</p>

Læringsmål 6

Du skal kunne fortælle om, kongen, modstanderne og hjælperne.

Hvem hjalp Harald med at have magten i Norge og i Danmark?	<p><i>Skriv det rigtige svar:</i></p> <p>Tjenestefolkene i Danmark. Kongerne af Danmark og Norge X Stormænd i Danmark og Norge. Bønderne i Danmark.</p>
Hvad ville der ske, hvis Kejseren fra Tyskland erobrede Danmark?	<p><i>Sæt kryds ved de 2 rigtige svar:</i></p> <p>X Han ville gøre Danmark til en del af Tyskland. Han ville gøre alle danerne til jøder. Han ville gøre alle danerne til muslimer. X Han ville gøre alle danerne til kristne.</p>
Hvem var Svend Tveskæg?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>Kong Haralds lillebror. X Kong Haralds søn. En kongesøn fra udlandet. En gudesøn fra Valhalla.</p>
Hvorfor støttede Svend Tveskæg ikke Harald?	<p><i>Sæt kryds ved de 2 rigtige svar:</i></p> <p>Fordi han ikke måtte gifte sig med sin elskede. X Fordi han ønskede at blive konge. Fordi Harald ønskede flere vikingetogter. Fordi Harald var blevet rigtig ond. X Fordi han var uenig med sin far om, hvordan landet skulle regeres.</p>
Hvordan ville Svend Tveskæg bekæmpe Harald?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>Ved at skræmme ham. Ved at snakke med ham. X Ved at drage i kamp mod ham. Ved at forgifte ham.</p>
Hvordan døde Harald Blåtand?	<p><i>Sæt kryds ved det rigtige svar:</i></p> <p>Han fik lungebetændelse, fordi han havde været ude i den kolde nat. Han druknede, da han sejlede ud en sen aften. X Han blev dræbt af et pileskud. Han blev forhekset af en ond kvinde.</p>